

Nr 33.

Ankom till riksdagens kansli den 19 april 1923 kl. 4 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående
anslag till riksskogstaxering.*

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 20 mars 1923 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 191, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för anordnande av en taxering av skogarna i Jönköpings, Kronobergs, Kalmar och Kopparbergs län anvisa för budgetåret 1923—1924 under nionde huvudtiteln ett extra reservationsanslag av 70,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till statsrådsprotokollet.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att vid anmälan inför Kungl. Maj:t den 2 oktober 1917 av titav den s. k. Värmlandskommissionen avgivet förslag om utförande för en beräknad kostnad av alternativt 818,000 kronor eller 843,600 kronor av en allmän riksskogstaxering dåvarande chefen för jordbruksdepartementet i anslutning till av vederbörande sakkunniga styrelsens sammanställande åsikt förklarar sig anse frågan om avverkningsstatistikens ordnande böra vara genom särskild utredning klarlagd samt helst även praktiskt prövad, innan en rikstaxering igångsattes, varjämte han uttalade, att även beträffande själva taxeringsförfarandet och kostnaderna därför ytterligare utredning vore nödvändig.

Sedan Kungl. Maj:t bifallit av departementschefen i anslutning härtill begärt bemyndigande att för ändamålet tillkalla sakkunniga, påbörjade med stöd därav förordnade sakkunniga, s. k. skogstaxerings-sakkunniga, sitt arbete under hösten 1917.

Skogstaxeringssakkunnigas arbete har enligt vad utskottet inhämtat nu fortskridit så långt, att betänkande angående vid virkesmätning erforderliga relationstal ävensom rörande åtgången av virke till husbehov nästlidne mars månad avgivits.

Efter att hava återgivit vad i fråga om anordnande av en riksskogstaxering tidigare förekommit har departementschefen för egen del anfört följande:

»De återgivna uttalandena för anordnande av en rikstaxering av Sveriges skogar — därvid jag särskilt vill framhålla vad riksdagen 1910 anförde — synas mig klart ådagalägga önskvärdheten därav. Jag anser mig alltså kunna utgå från, att en sådan bör komma till stånd.

Sakkunniga myndigheter äro ense om, att den för en dylik taxering av Värmlandskommissionen utarbetade plan numera blivit av skogstaxeringssakkunniga så kompletterad och förbättrad, att därigenom kunna erhållas de med en rikstaxering avsedda uppgifter.

Rådande arbetslöshet, som sträckt sig jämväl till skogsvårdsutbildade personer, gör det särdeles önskvärt igångsätta taxeringen redan i år. Härigenom skulle jämväl vinnas, att en icke oväsentlig del av kostnaderna för taxeringen kunde bestridas av medel, som anvisats för minskande av arbetslösheten.

Ehuru det givetvis varit önskvärt, att skogstaxeringssakkunnigas betänkande med detaljförslag om närmare kostnadsberäkningar för taxeringen kunnat avvaktas, anser jag mig dock, på de anförda skälen och då tiden för avlämnande av propositioner inom de närmaste dagarna går till ända, böra tillstyrka, att till riksdagen redan nu göres framställning om medel för rikstaxeringens påbörjande i enlighet med domänstyrelsens förslag.

Åt skogstaxeringssakkunniga, vilkas arbete jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 30 november 1922 är inskränkt till redan igångsatta undersökningar för erhållande av vid virkesmätning erforderliga relationstal ävensom rörande åtgången av virke till husbehov, torde böra uppdragas att skyndsamt inkomma med för taxeringens utförande erforderliga detaljbestämmelser.

Den centrala ledningen av rikstaxeringen anser jag böra ligga hos domänstyrelsen. Därest icke erforderligt kontorsarbete kan utföras med för styrelsen redan tillgänglig arbetskraft, torde å styrelsen ankomma att förordna om den sakkunniga arbetsförstärkning, som må påkallas och som bör bekostas från domänfondens avkastning. Likaledes synes det mig med hänsyn till rikstaxeringens stora betydelse för statens egna skogar icke mer än rimligt, att från samma avkastning jämväl utgår avlöning till de föreslagna två överledarna, som domänstyrelsen torde böra förordna.

Då vid den föreslagna anordningen arbetslöshetskommissionen ej behöver vidkännas kostnad för arbetsledning för sådana till arbetslöshetsunderstöd berättigade personer, som komma att anställas vid taxeringen, torde, i överensstämmelse med vad kommissionen föreslagit, kommissionen böra till domänstyrelsen för dessas avlöning och inkvar-

tering m. m. dylikt betala visst belopp per dagsverke, beräknat efter av kommissionen eljest för nödhjälpsarbete och ledning därav tillämpade grunder.

Vad härutöver för avlöning, bestämd med hänsyn till arbetets natur av nödhjälpsarbete, erfordras till lagledare, förmän och omförmälda aspiranter ävensom åtgår till instrument, kartor, blanketter, reseersättningar m. m. bör utgå från särskilt för ändamålet anvisat anslag. Domänstyrelsens överslagsberäkning giver vid handen, att härför torde erfordras omkring 70,000 kronor.

Ehuruval de utgifter för taxeringen, som enligt vad jag föreslagit skola utgå från arbetslöshetsanslaget, icke nu kunna beräknas och således icke heller kan angivas en totalkostnad för den i år ifrågasatta taxeringen, vill jag dock för möjliggörande av någon jämförelse med de av Värmlandskommissionen på sin tid beräknade kostnaderna för en rikstaxering framhålla, att taxeringen av skogarna i de nu föreslagna länen motsvarar 22 procent av en skogstaxering av hela riket med undantag av det redan taxerade Värmlands län.

Då arbetet delvis bör igångsättas redan från och med den 1 maj, men anslag icke lämpligen bör ifrågasättas till anvisande förrän i budgeten för budgetåret 1 juli 1923—30 juni 1924, torde domänstyrelsen anbefallas att förskottera vad av anslaget erfordras före den 1 juli 1923.

För det nu ifrågasatta anslaget har icke beräknats något belopp i statsverkspropositionen. Jag vill emellertid erinra, att för understöd till jorddelningsväsendet, varför i avbidan på utredning i statsverkspropositionen beräknats under nionde huvudtiteln 290,000 kronor, av Kungl. Maj:t i senare avlåten proposition äskats allenast 226,000 kronor. Även med beaktande av att Kungl. Maj:t förut i särskild proposition äskat ett i statsverkspropositionen ej beräknat anslag å 10,225 kronor, kommer emellertid det för täckande av de under nionde huvudtiteln upptagna utgifterna beräknade belopp att vid bifall till av mig nu ifrågasatt anslag överskridas med allenast 16,225 kronor. Anslaget torde, för att, i den mån det ej erfordras för årets arbete, kunna användas för fortsatt taxering av rikets skogar, givas natur av reservationsanslag.»

Utskottet.

Enligt utskottets mening hade det givetvis varit önskvärt, att såsom ursprungligen avsetts skogstaxeringssakkunnigas utredning och förslag i fullständigt skick förelegat, innan statsmakterna fattade beslut i den föreliggande frågan. Med hänsyn emellertid till vad i ärendet anförts dels rörande möjligheten att genom taxeringens igångsättande

redan nu bereda arbetstillfällen åt såväl arbetslösa i vanlig bemärkelse som ock åt från skogshögskolan och statens skogsskolor examinerade personer, vilka för närvarande i stor utsträckning uppgivits sakna sysselsättning, dels ock därom att en icke oväsentlig del av kostnaderna för taxeringen kunde bestridas av medel, som anvisats för minskande av arbetslösheten, har utskottet icke velat motsätta sig, att en allmän taxering på sätt det föreliggande förslaget innebär påbörjas av landets skogstillgångar. Det för sådant ändamål äskade direkta anslaget, vilket skulle användas för avlöning till lagledare, förmän m. fl. ävensom till instrument, kartor, blanketter, reseersättningar m. m., ger ej anledning till någon utskottets erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må för anordnande av en taxering av skögarna i Jönköpings, Kronobergs, Kalmar och Kopparbergs län anvisa för budgetåret 1923—1924 under nionde huvudtiteln ett extra reservationsanslag av 70,000 kronor.

Stockholm den 19 april 1923.

På jordbruksutskottets vägnar:

O. NILSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 32.
